

Sygn. akt VI Gz 53/17

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Zbigniew Krepski (spr.)

Sędziowie: SO Małgorzata Bartczak-Sobierajska, SO Joanna Rusińska

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2017 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku dłużnika (...) sp. z o.o. we W.

o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 2 lutego 2017 r., sygn. akt V GU 218/16

postanawia:

oddalić zażalenie

Małgorzata Bartczak-Sobierajska Zbigniew Krepski Joanna Rusińska

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 lutego 2017 r., sygn. akt V GU 218/16, Sąd Rejonowy w Toruniu odrzucił wniosek dłużnika (...) sp. z o.o. we W. o ogłoszenie upadłości (pkt 1) oraz zwrócił wnioskodawcy ze Skarbu Państwa (kasy Sądu Rejonowego w Toruniu) uiszczoną opłatę od wniosku w kwocie 1.000,00 zł (pkt 2). Jako podstawę wydanego rozstrzygnięcia Sąd ten powołał art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 35 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe. Natomiast za podstawę prawną orzeczenia w przedmiocie kosztów postępowania Sąd Rejonowy przyjął art. 79 ust. 1 pkt 1 lit. b) ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.).

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Rejonowy wskazał, że z mocy art. 35 prawa upadłościowego jednym z relewantnych przepisów znajdujących zastosowanie w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości jest art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., w świetle którego Sąd jest zobligowany do odrzucenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli sprawa w tym przedmiocie została już prawomocnie osądzona. Jak zauważył dalej Sąd I instancji, postanowienia rozstrzygające co do istoty, wydawane w toku postępowania upadłościowego - z uwagi na swój charakter i treść - zasadniczo odpowiadają wydawanym w toku procesu wyrokom, a tym samym wywołują te same skutki, w tym również korzystają z powagi rzeczy osądzonej co do przedmiotu rozstrzygnięcia. W związku z powyższym Sąd I instancji wskazał, że postępowanie upadłościowe toczące się uprzednio w stosunku do dłużnika (...) sp. z o.o. we W. zostało prawomocnie umorzone postanowieniem Sądu Rejonowego we Włocławku z dnia 21 czerwca 2016 r. zapadłym w sprawie o sygn. akt V GU 3/07. Jednocześnie Sąd ten podkreślił, iż przyczyną umorzenia postępowania upadłościowego było ustalenie, że majątek upadłej spółki nie był wystarczający dla pokrycia kosztów tegoż postępowania. Sąd Rejonowy rozpoznając wymienioną wyżej sprawę wskazał bowiem, iż jedynym istotnym majątkiem upadłej spółki była nieruchomości, przy czym działania zmierzające do jej sprzedaży okazały

się bezskuteczne, zaś sporadyczne oferty zakupu opiewały na kwoty kilkukrotnie niższe od jej wartości rynkowej; wobec czego ich uwzględnienie mogłoby spowodować szkodę wierzycielom. W masie upadłości pozostała wówczas jedynie kwota około tysiąca złotych, przy czym miesięczne koszty postępowania upadłościowego łącznie z podatkiem od nieruchomości oscylowały wokół 26.000,00 zł.

W ocenie Sądu I instancji przesądzające znaczenie dla odrzucenia ponownego wniosku dłużnika o ogłoszenie upadłości zaskarżonym postanowieniem z dnia 2 lutego 2017 r. odgrywał fakt, iż okoliczności faktyczne w tej sprawie były tożsame z tymi, jakie stanowiły podstawę prawomocnego umorzenia postępowania upadłościowego toczącego się uprzednio w sprawie pod sygnaturą akt V GUp 3/07 z udziałem tego samego dłużnika. Z załączonego przez dłużnika wykazu majątku wynika bowiem, iż obecnie – analogicznie, jak w dacie umorzenia postępowania upadłościowego w sprawie sygn. akt V GUp 3/07 - w jego skład wchodzi wyłącznie prawo użytkowania wieczystego gruntu wraz z własnością położonych na nim budynków i urządzeń oraz środki pieniężne w kwocie 1.114,93 zł. Zdaniem Sądu Rejonowego załączona do ponownego wniosku dłużnika oferta nabycia jego nieruchomości nie może prowadzić do stwierdzenia, iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia za zmianą sytuacji faktycznej w odniesieniu do tej, jaka zaistniała w sprawie sygn. akt V GUp 3/07. Sąd meriti podkreślił zarazem, że przedmiotowa oferta opiewa jedynie na kwotę 700.000,00 zł; z kolei dłużnik wskazał we wniosku, iż w sprawie o sygn. V GUp 3/07 syndyk nie wyraził zgody m.in. na ofertę nabycia tejże nieruchomości za cenę 2.900.000,00 zł. Sąd orzekający wówczas o umorzeniu postępowania upadłościowego uznał składane do tej pory oferty, w tym powyższą, za oscylujące kilkukrotnie poniżej cen rynkowych, wobec czego skorzystanie z nich prowadziłoby do pokrzywdzenia wierzycieli.

Reasumując, Sąd Rejonowy uznał, że od czasu poprzedniego postępowania upadłościowego toczącego się względem tego samego dłużnika, w sytuacji majątkowej dłużnika nie nastąpiły jakiegokolwiek zmiany, które mogłyby uzasadniać twierdzenie, iż złożony przezeń kolejny wniosek o ogłoszenie upadłości dotyczy odmiennych okoliczności faktycznych, aniżeli te, które stanowiły już przedmiot innego, prawomocnie zakończonego postępowania, tym bardziej, że od czasu wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie sygn. akt V GUp 3/07 do chwili złożenia tego kolejnego wniosku o ogłoszenie upadłości upłynęły zaledwie 4 miesiące (k.65-66).

Od powyższego rozstrzygnięcia dłużnik złożył zażalenie zaskarżając je w całości i zarzucił mu:

1) naruszenie przepisu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 35 prawa upadłościowego poprzez błędne uznanie, iż przedmiotowa sprawa o ogłoszenie upadłości na tych samych podstawach faktycznych została już prawomocnie rozpoznana, gdy zgodnie z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym stan faktyczny, na bazie którego rozpatrywana była niniejsza sprawa różnie się znacznie od stanu faktycznego, na bazie którego ogłoszono upadłość postanowieniem z dnia 28 września 2007 r. sygn.. akt V GU 6/07,

2) naruszenie dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędną ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie, polegającą na uznaniu, iż:

- okres 4 miesięcy, który upłynął od umorzenia pierwotnego postępowania upadłościowego potwierdza tezę, iż okoliczności faktyczne, na bazie których Sąd wydał wówczas takie orzeczenie nie mogą się różnić od okoliczności faktycznych zaistniałych w niniejszej sprawie,

- do stwierdzenia, iż w niniejszej sprawie mamy do czynienia ze zmianą sytuacji faktycznej, w odniesieniu do tej, jaka zaistniała w sprawie V GUp 3/07 nie może bynajmniej prowadzić załączona do wniosku oferta nabycia tejże nieruchomości, podczas gdy w obliczu aktualnej sytuacji spółki dłużnika złożona i załączona do wniosku oferta znacznie wpływa na zmianę okoliczności faktycznych zaistniałych w sprawie,

- okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie są tożsame z tymi, jakie stanowiły podstawę prawomocnego postanowienia o umorzeniu postępowania upadłościowego, które uprzednio toczyło się pod sygnaturą akt V GUp 3/07,

3) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na uznaniu, iż przyjęcie oferty załączonej do wniosku o ogłoszenie upadłości wpłynie na pokrzywdzenie wierzycieli w sytuacji gdy operat szacunkowy stanowiący podstawę ustalenia ceny nieruchomości nie jest już aktualny i zasadne będzie przeprowadzenie ponownej wyceny tej nieruchomości przez biegłego sądowego.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o:

- 1) uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Toruniu do ponownego rozpoznania,
- 2) przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego w zakresie wyceny majątku dłużnika, a w szczególności nieruchomości stanowiącej najważniejszy składnik majątku dłużnika oraz określenia łącznej kwoty narastających rocznych zobowiązań spółki, w sytuacji braku ogłoszenia upadłości i funkcjonowania spółki dłużnika w obrocie gospodarczym, przy jednoczesnym nieprowadzeniu działalności gospodarczej – na okoliczność, iż wartość nieruchomości stanowiącej najważniejszy składnik majątku dłużnika jest znacznie niższa, niż wartość wskazywana w operacie szacunkowym, sporządzonym na zlecenie syndyka, jak również na okoliczność, iż wartość nieruchomości oscyluje wokół kwoty oferty zaproponowanej przez potencjalnego nabywcę i tym samym potwierdza, iż kwota uzyskana ze sprzedaży tej nieruchomości nie pokrzywdzi wierzycieli, a ponadto na okoliczność, iż wartość rocznych zobowiązań spółki, przy jednoczesnym braku prowadzenia działalności gospodarczej przez spółkę, będzie znacznie pogłębiała jej niewypłacalność w najbliższych latach, co spowoduje spadek poziomu możliwego zaspokojenia wierzycieli.

W uzasadnieniu swojego stanowiska skarżący szerzej omówił podniesione w petitum zażalenia zarzuty. W szczególności wskazał, że Sąd Rejonowy w toku orzekania powinien uwzględnić wszelkie okoliczności, w tym ofertę nabycia nieruchomości stanowiącej najistotniejszy składnik majątku dłużnika, czego nie uczynił. Zdaniem skarżącego, sprzedaż majątku dłużnika przyspieszy postępowanie upadłościowe i zakończy niepewność wierzycieli w zakresie możliwości odzyskania swoich wierzytelności. Natomiast ujęta w operacie szacunkowym, sporządzonym na zlecenie syndyka, wartość nieruchomości spółki jest znacznie zawyżona, zaś dłużnik nie skarżył przedmiotowego operatu z uwagi na zapewnienie syndyka, iż znalazł on kupca i z jej sprzedażą nie będzie problemu. Ponadto wnioskodawca zarzucił, że operat został sporządzony kilka lat temu i nieruchomość, która od czasu sporządzenia tego operatu nie była naprawiana, ani konserwowana, przez cały ten okres stała opuszczona, co ma miejsce także i obecnie. W rezultacie takiego stanu rzeczy, budynki niszczej, a ich wartość z dnia na dzień spada. W ocenie wnioskodawcy konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego powstała dopiero na obecnym etapie postępowania upadłościowego, ponieważ składając wniosek o ogłoszenie upadłości wnioskodawca nie mógł i nie był w stanie przewidzieć, że Sąd odrzuci wniosek, nie uwzględniając złożonej przez dłużnika oferty oraz powołując się na tożsamość okoliczności faktycznych w obu postępowaniach. Dopiero bowiem na obecnym etapie postępowania Sąd Rejonowy uznał, że oferta złożona przez potencjalnego nabywcę nieruchomości nie może mieć wpływu na zmianę okoliczności faktycznych w sprawie, gdyż dąży do pokrzywdzenia wierzycieli, co według wnioskodawcy nie jest prawdą. Poza tym wnioskodawca podniósł, iż twierdzenia Sądu I instancji dotyczące pokrzywdzenia wierzycieli w wyniku sprzedaży nieruchomości, póki reprezentuje ona jakąkolwiek wartość, są całkowicie nietrafione. Zdaniem skarżącego w sytuacji, gdy upadłość nie zostanie ogłoszona, niewypłacalność z dnia na dzień będzie się pogłębiać, a odsetki będą rosły, co znacznie pogorszy sytuację dotychczasowych wierzycieli (k.70-76).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużnika – jako bezzasadne – podlegało oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 35 prawa upadłościowego i naprawczego.

W sprawie brak jest bowiem podstaw do przyjęcia, że okoliczności faktyczne wskazane w ponownym wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika są odmienne od stanu faktycznego, na bazie którego ogłoszono upadłość (sygn. akt V

GU 6/07), a następnie umorzono postępowanie upadłościowe (sygn.. akt V GUp 3/07), co w świetle art. 199 § 1 pkt 2 in fine k.p.c. w związku z art. 35 prawa upadłościowego wyklucza możliwość uwzględnienia zażalenia.

Przechodząc do zarzutów zażalenia w ocenie Sądu Okręgowego w pierwszej kolejności należy wskazać, iż chybiony był zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Wbrew zarzutom skarżącego, stan faktyczny w sprawie został właściwie ustalony przez Sąd Rejonowy i jest wystarczający dla oceny zażalenia, dlatego też Sąd II instancji przyjmuje go za własny, bez potrzeby jego ponownego przytaczania. W istotnym dla rozstrzygnięcia zakresie, ustalenia te są zgodne z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, a ocena dowodów, wbrew zarzutom wnioskodawcy odpowiada treści art. 233 § 1 k.p.c. i mieści się w określonych w nim granicach swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodowej całości materiału dowodowego. Należy podkreślić, iż w świetle orzecznictwa skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art.233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd pierwszej instancji uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonania swobodnej oceny dowodów (np. wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, Lex 172176).

Mając na uwadze powyższe podkreślić przede wszystkim należy, iż żalący nie zakwestionował skutecznie ustaleń Sądu Rejonowego dotyczących m.in. wyceny nieruchomości wchodzącej w skład majątku dłużnika; w szczególności nie złożył zarzutów do operatu szacunkowego sporządzonego na zlecenie syndyka w postępowaniu upadłościowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy we Włocławku w sprawie o sygn. akt V GUp 3/07. Co więcej, nie złożył również wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu wyceny nieruchomości w toku postępowania o ogłoszenie upadłości przed Sądem I instancji w niniejszej sprawie o sygn. akt V GU 218/16, pomimo iż nic nie stało ku temu na przeszkodzie.

W ocenie Sądu Okręgowego nie zasługuje na aprobatę stanowisko skarżącego, według którego konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego powstała dopiero na obecnym etapie postępowania upadłościowego, ponieważ składając wniosek o ogłoszenie upadłości wnioskodawca, nota bene reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, nie mógł i nie był w stanie przewidzieć, że Sąd Rejonowy odrzuci wniosek o ogłoszenie upadłości nie uwzględniając złożonej przez dłużnika oferty oraz powołując się na tożsamość okoliczności faktycznych w obu postępowaniach upadłościowych.

Stosownie do art. 381 k.p.c. Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później. Innymi słowy pominięcie nowych faktów jest możliwe jedynie wtedy, gdy strona mogła powołać je przed sądem pierwszej instancji i już wówczas istniała potrzeba powołania się na nie. Wtedy pominięcie "nowości" pozostawione jest uznaniu sądu drugiej instancji. Strona, która dopuszcza się zaniedbania w zakresie przysługującej jej inicjatywy dowodowej w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, musi się liczyć z tym, że sąd drugiej instancji jej wniosku dowodowego nie uwzględni (zob. wyrok SN z dnia 17 kwietnia 2002 r., IV CKN 980/00, LEX nr 53922).

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy w ocenie Sądu Okręgowego zgłoszony przez skarżącego dłużnika w petitum zażalenia wniosek dowodowy z opinii biegłego sądowego w zakresie wyceny majątku dłużnika jest spóźniony i jako taki podlegał pominięciu. Dłużnik bowiem mógł i powinien powyższy wniosek dowodowy zgłosić w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji w momencie sporządzenia na zlecenie syndyka masy upadłości operatu szacunkowego.

W konsekwencji w ocenie Sądu Okręgowego jako sądu odwoławczego skarżący dłużnik dopuścił się zaniedbania w zakresie przysługującej mu inicjatywy dowodowej w postępowaniu upadłościowym przed sądem I instancji co skutkowało nie uwzględnieniem przez sąd drugiej instancji powyższego wniosku dowodowego z opinii biegłego sądowego jako sprekludowanego.

W ocenie Sądu odwoławczego wnioskowanie przeprowadzone przez Sąd Rejonowy jest logiczne, konsekwentne i nie sprzeciwia się zasadom logiki oraz doświadczenia życiowego. Jest ono wynikiem wszechstronnej, całościowej oceny materiału dowodowego sprawy, w szczególności dowodów z dokumentów. Dla podważenia prawidłowości tejże oceny

nie jest natomiast wystarczające przekonanie skarżącego o innej, niż przyjął Sąd Rejonowy doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie, niż ocena Sądu.

Chybiony okazał się także zarzut naruszenia art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 35 prawa upadłościowego. Przeciwnie do wywodów skarżącego, w sprawie niniejszej zachodzi powaga rzeczy osądzonej, wobec czego Sąd Rejonowy słusznie zastosował powyższe przepisy odrzucając kolejny wniosek dłużnika o ogłoszenie jego upadłości. Zgodnie bowiem z ustaleniami Sądu I instancji, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne, nie budzi najmniejszych wątpliwości fakt, iż w stosunku do dłużnika była już ogłoszona upadłość w sprawie Sądu Rejonowego we Włocławku o sygn. akt V GUp 3/07, zaś postępowanie upadłościowe zostało umorzone postanowieniem z dnia 21 czerwca 2016 r. wobec braku środków na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. Ustaleń tych nie zmienia przy tym fakt złożenia dłużnikowi oferty na zakup nieruchomości stanowiącej główny składnik majątku dłużnika za cenę 700.000,00 zł, albowiem po pierwsze sama oferta nie wywołuje skutku w postaci zwiększenia stanu majątkowego masy upadłościowej. Po drugie, sprzedaż przedmiotowej nieruchomości po cenie 700.000,00 zł w świetle ustaleń Sądu I instancji, które Sąd odwoławczy w pełni aprobuje, prowadziłaby do pokrzywdzenia wierzycieli (tym bardziej zważywszy na okoliczność braku zgody syndyka na jej sprzedaż po cenie dużo wyższej, tj. 2.900.000,00 zł jako cenie kilkukrotnie poniżej wartości rynkowej tejże nieruchomości).

W konsekwencji, pomimo przedłożenia przez wnioskodawcę oferty na zakup nieruchomości stanowiącej majątek spółki za kwotę 700.000,00 zł, nie uległa zatem zmianie okoliczność w postaci braku majątku dłużnika wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, stanowiąca podstawę umorzenia postępowania w sprawie Sądu Rejonowego we Włocławku o sygn. akt V GUp 3/07. Skoro bowiem oferowana uprzednio kwota 2.900.000,00 zł okazała się być kwotą kilkukrotnie niższą od wartości rynkowej przedmiotowej nieruchomości, to tym bardziej nie może zostać uznana za rynkową cenę oferowaną aktualnie dłużnikowi w wysokości 700.000,00 zł. W dalszym ciągu stan masy upadłości nie zmienił się zatem na tyle, aby mogły być z niej pokryte koszty postępowania upadłościowego oscylujące w granicach kwoty 26.000,00 zł miesięcznie (z podatkiem od nieruchomości włącznie). Przeciwnie, jak wynika wprost z treści zażalenia oraz z dokumentów załączonych do wniosku (k.25-26, k.31-51, k.55-60) aktualnie zadłużenie spółki powiększyło się poprzez rosnące odsetki, naliczany miesięcznie podatek od nieruchomości, nowych wierzycieli w postaci byłego syndyka spółki oraz przedsiębiorstwa zajmującego się przechowywaniem dokumentów.

W tej sytuacji, należy zatem podzielić stanowisko Sądu I instancji, zgodnie z którym okoliczności faktyczne rozpatrywane w ramach niniejszej sprawy są tożsame z tymi, jakie stanowiły podstawę prawomocnie umorzonego postępowania upadłościowego Sądu Rejonowego we Włocławku w sprawie o sygn. akt V GUp 3/07. Obecnie, podobnie, jak w dacie umorzenia postępowania w sprawie sygn. akt V GUp 3/07 w skład majątku dłużnika wchodzi bowiem wyłącznie prawo użytkowania wieczystego gruntu wraz z własnością położonych na nim budynków i urządzeń oraz środki pieniężne w kwocie 1.114,94 zł (k.24 akt) Przy czym w dalszym ciągu nie jest możliwa sprzedaż przedmiotowej nieruchomości, gdyż zaoferowana wnioskodawcy cena 700.000,00 zł opiewa co najmniej kilkukrotnie poniżej jej wartości rynkowej i sprzedaż po tej cenie godziłaby w interes wierzycieli dłużnika.

W rezultacie, sytuacja majątkowa wnioskodawcy w dalszym ciągu nie pozwala na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego, co powoduje, że okoliczności faktyczne, które legły u podstaw postanowienia Sądu Rejonowego we Włocławku o umorzeniu postępowania upadłościowego w sprawie o sygnaturze akt V GUp 3/07, nie uległy zmianie. Trafnie zatem Sąd Rejonowy przyjął, iż w sprawie niniejszej zachodzą przesłanki do odrzucenia wniosku (...) sp. z o.o. we W. o ogłoszenie upadłości, o których mowa w art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 35 prawa upadłościowego.

Z przedstawionych względów zażalenie dłużnika należało oddalić jako bezzasadne.

Małgorzata Bartczak-Sobierajska Zbigniew Krepski Joanna Rusińska

(...)

Z.

1) (...)

2) (...)

3) (...)

T. (...)